

Sygn. I C 1166/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Lidia Koczyńska
Protokolant:	stażysta Ewelina Goryszewska

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Ciechanowie

sprawy z powództwa Z. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Z. Z.

przeciwko M. M.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego M. M. na rzecz powoda Z. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Z. Z. kwotę 14.255,04 zł (czternaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt pięć złotych cztery grosze) z odsetkami:

- od kwoty 10.280,02 zł (dziesięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt złotych dwa grosze) ustawowymi od dnia 22.07.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od 01.01.2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 3.975,02 zł (trzy tysiące dziewięćset siedemdziesiąt pięć złotych dwa grosze) z ustawowymi od dnia 27.07.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od 01.01.2016 roku do dnia zapłaty,

II. Zasądza od pozwanego M. M. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ciechanowie kwotę 534,00 zł (pięćset trzydzieści cztery złote) tytułem części opłaty sądowej nieuiszczonej przez powoda;

III. Zasądza od pozwanego M. M. na rzecz powoda Z. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Z. Z. kwotę 179,00 zł (sto siedemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1166/15

UZASADNIENIE

Powód Z. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Z. Z., pozwem złożonym w dniu 28 października 2015 r. (data nadania w placówce pocztowej) wnosił o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego M. M. kwoty 14.225,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 10.280,02 zł od dnia 22 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 3.975,02 zł od dnia 27 lipca 2015 r. do dnia zapłaty.

Ponadto wnosił o zasądzenie kosztów procesu wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedał pozwanemu nawozy do uprawy zbóż i innych użytków zielonych. Z tego też tytułu powód obciążył pozwanego fakturami VAT o łącznej wartości 14.255,04 zł. Termin płatności za powyższe był określony w fakturach VAT, do której pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń. Pozwany również nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości zamówionego towaru i jego dostawy oraz formy i sposobu zapłaty. Wzywany do dobrowolnej zapłaty, nie negując zasadności roszczeń, dotychczas nie zapłacił należności i dlatego powód wystąpił z niniejszym pozwem. Powód uiścił opłatę sądową od pozwu w kwocie 179,00 zł. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I Nc 1766/15. (zarządzenie k. 1 akt, pozew k. 2-5 akt)

Zarządzeniem z dnia 10 listopada 2015 r. stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowania nakazowym. (zarządzenie k. 12 akt)

W dniu 8 grudnia 2015 r. sprawę zakreślono w repertorium Nc i wpisano w repertorium C pod nr 1166/15, jak również wezwano powoda do uzupełnienia opłaty sądowej od pozwu w kwocie 713,00 zł. (zarządzenie k. 13 akt)

Powód nie uzupełnił opłaty sądowej we wskazanym terminie.

Pozwany M. M. wnosił o oddalenie powództwa i rozłożenie należności na raty w wysokościach ustalonych przez Sąd do końca 2016 r. Wskazał, że w chwili obecnej prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne, ma dług w wysokości ok 200.000,00 zł. Ponadto ma zaciągnięte kredyty w różnych bankach. Utrzymuje się z działalności rolniczej. Na jego wniosek powód przedłużył termin płatności należności w treści faktur na 60 dni od dnia wystawienia każdej z nich, ale pomimo wydłużenia terminu płatności nie był w stanie spełnić roszczenia. (protokół k. 17-18 akt)

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Z. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Z. Z. w dniu 27 maja 2015 r. i 22 maja 2015 r. sprzedał pozwanemu M. M. towar, którego przedmiotem były nawozy do uprawy zbóż i innych użytków zielonych o łącznej wartości 14.255,04 zł. Z tego też tytułu wystawił faktury VAT nr (...) i FS (...) w treści których były określone terminy zapłaty na 60 dni od daty ich wystawienia, czyli odpowiednio na dzień 26 lipca 2015 r. i 21 lipca 2015 r. Pozwany własnoręcznym podpisem pokwitował odbiór każdej z faktur VAT nie zgłaszając zastrzeżeń do ich treści.

dowód: faktury VAT k. 8-9 akt, okoliczność przyznana przez pozwanego k. 17-18

Pozwany nie uiścił należności w terminach wynikających z w/w faktur.

okoliczność przyznana przez pozwanego k 17-18

Pismem z dnia 2 września 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty, w którym wskazał, iż nie uiszczenie przez niego należności do dnia 9 września 2015 r. spowoduje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 7 akt

Pozwany na powyższe nie odpowiedział.

bezsporne

Powyższy stan faktyczny sąd oparł na podstawie bezspornych twierdzeń stron i dokumentów dołączonych do pozwu. Sąd dał im wiarę w całości, albowiem żadna ze stron ich nie kwestionowała, a i Sąd nie znalazł ku temu podstaw. Pozwany nie kwestionował zasadności dochodzonego roszczenia ani wysokości wyliczonej w pozwie kwoty, wskazał jedynie, że przyczyną nieuiszczenia przez niego należności jest jego trudna sytuacja finansowa.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda zasługiwało w zasadniczej części na uwzględnienie.

Strony postępowania łączyła umowa sprzedaży. Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W niniejszej sprawie wykonując umowę powód przeniósł własność rzeczy na rzecz pozwanego i mu je wydał. Z tego też tytułu obciążył pozwanego fakturami VAT. Pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń do wystawionych faktur, jak również terminu zapłaty, mimo to nie spłacił należności w terminach wynikających z zaaprobowanych przez siebie faktur VAT. Już zatem z tego względu należało zasądzić dochodzoną przez powoda kwotę należności głównej.

Jak wynika z art. 476 zd. 1 KC, dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Zgodnie z przepisem art. 481 KC, który reguluje kwestię tzw. odsetek za opóźnienie obowiązującym do dnia 1 stycznia 2016 r. –

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Wysokość odsetek z tytułu opóźnienia może zatem być określona przez strony w umowie albo też może wynikać z przepisów prawa.

W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.), która znowelizowała m.in. przepisy dotyczące odsetek zarówno tych wynikających z art. 359 KC – tzw. odsetek kapitałowych, jak z art. 481 KC – tzw. odsetek za opóźnienie, zmieniającą sposób obliczania odsetek i ich wysokość.

Nowa treść art. 481 KC brzmi następująco -

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

§ 2². Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie.

§ 2³. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

§ 2⁴. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z art. 56 cytowanej ustawy nowelizującej – Do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Powód wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych wynikających z art. 481 KC od poszczególnych kwot sumujących się na należność główną od dnia następnego po dniu ich wymagalności (22 lipca 2015 r. i 27 lipca 2015 r.) do dnia zapłaty.

Biorąc pod uwagę żądanie pozwu, jak również wyżej opisane i cytowane przepisy, Sąd zasądził od poszczególnych kwot składających się na należność główną odsetki ustawowe wg. żądania pozwu do dnia 31 grudnia 2015 r., których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 KC w zw. z art. 359 § 2¹ KC w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 i 2¹ KC w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r., o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga (w;) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka płynie z dyspozycji art. 320 KPC, zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Podstawą zastosowania tego przepisu jest wyłącznie uznanie Sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki, np., że ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w:) „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz.”, t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.). Należy mieć przy tym na uwadze, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 KPC, nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 września 2014 r., sygn. akt I ACa 290/14). W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie można dopatrzeć się wypadku szczególnego uzasadniającego zastosowanie normy art. 320 KPC. Pozwany sam przyznał w toku procesu, że od 2015 r. pozostaje w trudnej sytuacji finansowej - ma zadłużenie oscylujące w granicach 200.000,00 zł, na poczet którego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne, a także inne zobowiązania zaciągnięte w instytucjach finansowych. Ceny zbóż po zbiorach w 2015 r. w porównaniu z latami ubiegłymi spadły, zatem jego sytuacja materialna niestety nie uległa poprawie, natomiast główną przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty wynikającą z cytowanego artykułu jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty zadłużenia przez pozwanego, której spełnienia w niniejszej sprawie nie można się doszukać. Innymi słowy dłużnik winien posiadać taki majątek z którego wierzyciel może się zaspokoić, jednakże nie jednorazowo lecz w terminach ratalnych, które nie będą dla dłużnika dotkliwe i które to nie będą go narażać na nadmierne straty, zaś wierzyciel bez potrzeby egzekucji oraz bez potrzeby narażania go na dalsze szkody otrzyma należne mu świadczenie. Pozwany niewątpliwie jest dysponentem określonych aktywów, jednakże są one sukcesywnie uszczuplane przez zajęcia komornicze. Zatem mało prawdopodobne i realne jest, że przy zadłużeniu rzędu 200.000,00 zł jest on w stanie dobrowolnie wygospodarować – mimo najszczerzych chęci, które Sąd dostrzeża - środki na uregulowanie długu wobec powoda. Strony niniejszego postępowania z uwagi na problemy finansowe pozwanego, które pojawiły się już po zawarciu przedmiotowej umowy, porozumiały się do przedłużenia terminu zapłaty świadczenia, a zatem w tej sytuacji słusznym i zasadnym wydaje się pozostawienie w gestii powoda (wierzyciela) – jak w chwili wystawienia faktur VAT – decyzji co do ewentualnego umożliwienia pozwanemu (dłużnikowi) ratalnego spłacania należnego mu świadczenia i ewentualnego zawarcia porozumienia dotyczącego spłaty długu po uprawomocnieniu się wyroku.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 nr 167 poz. 1398 z późn. zm.) (dalej u.k.s.c) opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30,00 zł i nie więcej niż 100.000,00 zł. Natomiast zgodnie z przepisem art. 19 ust. 2 pkt 1) u.k.s.c czwartą część opłaty (1/4) pobiera się od pozwu w postępowaniu nakazowym. Kwota wartości przedmiotu sporu niniejszej sprawy to 14.225,04 zł, a zatem należna opłata sądowa od pozwu wyniosła 713,00 zł (14.226,00 zł x 5 %). Powód żądając rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym, zgodnie z wyżej cytowanym przepisem uiścił 1/4 tej opłaty, czyli 179,00 zł. Stosownie zaś do treści art 113 ust. 1 u.k.s.c. kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Pozwany przegrał niniejszą sprawę w całości, a zatem mając powyższe na względzie, w pkt II sentencji wyroku nakazano ściągnąć od niego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ciechanowie kwotę 534,00 zł (713,00 zł x 3/4), tytułem części opłaty stosunkowej od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić (art. 130³ KPC).

O kosztach orzeczono w pkt III sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 KPC. Pozwany w całości przegrał proces, stąd zasądzono od niego na rzecz powoda całość kosztów procesu, na które to składa się wyłącznie 1/4 opłaty sądowej od pozwu, którą poniósł w kwocie 179,00 zł. Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)